

Perunamaa kukoistamaan – käytä tervettä siementä

Peruna on hyvää ja ravitsemuksellisesti arvokasta ruokaa. Perunaa kuitenkin uhkaavat monet kasvitautit ja –tuholaiset, joten kotipuutarhurin on hyvä tietää, miten välttää suurimmat ongelmat.

Onnistuneen perunaviljelyn edellytykset

- valitse käyttötarkoitukseen sopiva lajike
- vaihda säännöllisesti perunamaan paikkaa
- hanki sertifioitua siemenperunaa
- istuta idätetyt mukulat lämpimään maahan
- tee tarpeelliset hoitotoimet kasvukauden aikana (rikkakasvit, multaus, tautitorjunta)
- puhdista ja desinfioi varastolaatikot

Käytä sertifioitua siemenperunaa

Jos siemenenä käytetään ruokaperunaksi tarkoitettua perunaa, voivat mukana kulkeutuvat kasvintuhoojat alentaa satoa merkittävästi. Satotaso muuttuu sitä huonommaksi, mitä kauemmin samaa vanhaa perunakantaa käytetään siemeneksi.

Ostamalla virallisesti tarkastettua ja hyväksyttyä eli sertifioitua siemenperunaa voit etukäteen estää monien haitallisten kasvintuhoojien pääsyn perunapalstallesi. Esimerkiksi peruna-ankeroista on käytännössä lähes mahdotonta hävittää, jos sen saa viljelymaahansa.

Sertifioitu siemen on aina pakkauksessa ilmoitettavaa lajiketta eikä siinä ole lajikesekaannuksia. Lukuisista perunalajikkeista kannattaa valita käyttötarpeen mukaan sopivin lajike. Paitsi että on tärkeää tietää, sopiiko lajike paremmin muusiin kuin perunasalaattiin, on hyvä tietää onko kyseessä esimerkiksi varhaisperuna, kesäperuna vai talvivarastointiin sopiva perunalajike.

Sertifioitua siemenperunaa voi ostaa puutarha- ja maatalouskaupoista. Sertifioidun siemenen tunnistaa virallisesta vakuustodistuksesta, josta lajikkeen lisäksi näkee siemenperunan pakkaajan.

Evira tarkastaa siemenperunan

Tarkastetun eli sertifioidun siemenperunan tuottamiseen kuuluvat viljelystarkastukset, laboratoriotestit ja varastotarkastukset.

Kesällä Eviran valtuuttamat tarkastajat käyvät jokaisella pellolla, jolla tuotetaan siemenperunaa. Tarkastaja varmistaa, että kyseessä on ilmoitettu perunalajike. Lajikesekaannuksia ei hyväksytä. Lisäksi kasvustosta etsitään haitallisia perunan kasvitauteja.

Eviran kasvianalytiikkayksikön laboratoriossa tutkitaan maanäytteistä peruna-ankeroista ja mukulanäytteistä perunan rengasmätää ja virustauteja. Peruna-ankeroinen ja rengasmätää ovat vaarallisia kasvintuhoojia, joita ei hyväksytä lainkaan siemenperunassa.

Kevättalvella ennen siemenperunan markkinointia tehdään mukuloille silmämääräinen varastotarkastus perunavarastossa. Puhtaista ja halkaistuista mukuloista etsitään kasvitauteja ja vioituksia, jotka voivat vaikuttaa siemenperunan laatuun.

Kun siemenperunaerä on läpäissyt kaikki tarkastukset, Eviran siementarkastusyksikkö sertifioi eli antaa markkinointiluvan siemenperunalle. Hyväksytyyn ja tarkastetun siemenperunan tunnistaa virallisesta vakuustodistuksesta.

**Lisätietoa: www.evira.fi
Elintarviketurvallisuusvirasto Evira
Siementarkastusyksikkö
Tampereentie 51, 32200 Loimaa**